

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Abdülhamit Gül tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Berdan ÖZTÜRK
Ağrı Milletvekili

2017 yılında İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra tutuklanarak Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'ne konulan hasta tutuklu Tenzile Acar'a, cezaevinde geçen Ağustos ayında Hepatit B teşhisi konmuştu. Ardından tüberküloz teşhisi olabileceği söylenmesine rağmen kesin teşhis için gerekli tetkiklerin yapılmasını bekleyen Acar'ın kelepçeli tedaviyi kabul etmediği için tetkikleri yapılmamıştı.

Ailesinin iddiasına göre Acar'ın İstanbul'da gözaltına alındığı zaman 15 gün boyunca işkenceye maruz kaldığı ve yüzü tanınmayacak halde olmasına rağmen görevli doktorun, 'Bir şeyi yok' diyerek darp raporu vermediği belirtilmişti.

Geçen 4 yıllık süre içerisinde tedavi hakkında yoksun bırakılan ve durumu her geçen gün kötüye giden Tenzile Acar'ın Annesi Rasmiye Acar ile yaptığı telefon görüşmesinde boğazından kan geldiği ve durumunun gittikçe kötüleştiğini beyan etmiştir. Kendi baskıları sonucu 5 Şubat 21021 tarihinde askerler eşliğinde hastaneye götürüldü. Muayene sonucu daha önceki rahatsızlığından kaynaklı olarak tüberküloz olduğu teşhisi yenilendi. Ancak teşhisin kesinliğine rağmen hiç bir tedbir alınmadan tek kişilik hücreye konmuştur. Acar'ın hem

beslenme hem de hijyen koşullarının üst seviyede olması gerekirken yine salgın nedeniyle 15 günlük karantinaya alınması mahpus kişiyi ölümle burun buruna getirmektedir.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, “Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi” kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, “Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır.” hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir tutsağın hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24.01.2013 tarihli ve 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, “maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayaacağı değerlendirilen mahkûmun hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği” kabul edilmiştir. Yapılan bu değişiklik; adli tıp veya üniversite hastaneleri tarafından maruz kaldığı ağır hastalık veya sakatlık nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilen hasta mahpusların savcılık engeli ile karşılaşmasına ve yaşamlarını yitirmesine neden olmuştur. Birçok hasta mahpus; savcılıklar önünde bekletilen veya direkt olarak reddedilen dosyaları sebebiyle adeta tekrar cezalandırılmış ve yaşam hakları ihlal edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Hasta tutsakların beden ve ruh bütünlüklerinin korunarak tedavi edilmesi, yaşam hakkının korunması Türkiye'nin de taraf olduğu birçok insan hakları sözleşmesi kapsamında koruma altına alınmıştır. Ulusal mevzuat kapsamında ise 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun (CGTİK) Günlük Yaşamdaki Haklar ve Yükümlülükler adlı ikinci bölümünün “Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri” başlıklı 71. maddesinde “Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir.” diyerek tutuklu ve hükümlülerin beden ve ruh sağlığının korunmasını, tedavi edilmesini bir hak olarak düzenlemiştir. Hasta mahpus Tenzile Acar'ın yasal ve meşru olan hakkı kim tarafından ve hangi gerekçeyle engellenmektedir?
2. 24.01.2013 tarihli ve 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca “ağır hastalık nedeniyle cezaevinde hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayaacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının iyileşinceye kadar geri bırakılacağı” hükmü neden uygulanmıyor? Uygulamanın önündeki engeller nelerdir?

3. Ulusal ve uluslararası mevzuat açısından bu hakkın kullanımının engellenmesi veya hakkın hiç tanınmaması, sağlık hakkına erişimin engellenmesi, ağır hasta mahpusların sağlıkları açısından alıkonulmaya devam ettirilmesi, yeterli ve gerekli sağlık hizmetinin verilmemesi en temel insan haklarından; yaşam hakkı ve işkence yasağının da açıkça ihlali değilse nedir?
4. Tenzile Acar'ın hayati tehlikesine rağmen tedavisinin engellenmesi sonucunda ota çıkacak komplikasyonlardan kimi ve kimleri sorumlu tutacaktır? Tenzile Acar'ın ve avukatlarının kullanması gereken başkaca merciler var mıdır? Varsa bu merciler hangileridir?
5. Tenzile Acar, infazının durdurularak dışarıda tedavisinin yapılabilmesinin önündeki yasal ve hukuki engeller nelerdir?
6. Tenzile Acar, tedavisinin yapılabilmesi için başka hangi hastalıklara sahip olması gerekmektedir?
7. Hasta tutuklular listesinde yer alan ve tedavi hakkı engellenen isimlerden biri olan Tenzile Acar'ın tahliyesi için acil olarak bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?